

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Кафедра методів математичної фізики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
О.В.Запорожченко
_____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія ймовірності та математична статистика

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (освітньо-професійний) рівень – бакалавр

Галузь знань 10 – природничі науки

(шифр і назва)

Спеціальність 104 - фізика та астрономія, 105 – прикладна фізика та наноматеріали, 014-середня освіта (фізика)

(шифр і назва)

Освітня програма фізика та астрономія, прикладна фізика та наноматеріали, середня освіта (фізика)

Вид дисципліни обов'язкова

Факультет математики, фізики, та інформаційних технологій

(назва факультету)

2020 / 2021 навчальний рік

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни « Історія України для неспеціальних факультетів » .
(назва навчальної дисципліни)

Розробник: кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Новікова Людмила Володимирівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії України

Протокол № 1 від “ 1 ” вересня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Бачинська О. А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від “ 22 ” вересня 2020 р.

Голова НМК _____ (Ковальський С.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри історії України

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 2 змістових модулів – 4	Галузь знань <u>01 освіта; 10 природничі науки; 12 Інформаційні технології</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 014 Середня освіта; 104 Фізика та астрономія; 105 Прикладна фізика та наноматеріали; 111 Математика; 113 Прикладна математика; 122 Комп'ютерні науки; 123 Комп'ютерна інженерія; 126 Інформаційні системи та технології; 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегрована технології (код і назва)	Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		1-й	-й
		Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		56 год.	год.
	у т.ч. ІНДЗ*: - год.		
	Форма підсумкового контролю: іспит		
	Рівень вищої освіти: <u>бакалавр</u>		

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: сформувати у студентів поняття стосовно специфіки українського історичного процесу у порівнянні з іншими країнами світу та існування історичних передумов для інтеграції України в європейську і світову спільноту.

Завдання курсу: кожна дисципліна має завдання передусім виховати самостійного наукового дослідника. Під час прослуховування курсу студенти мають оволодіти фактичним матеріалом з історії України, навчитися аналізувати окремі факти, вільно висловлювати свої думки усно й на письмі, ознайомитися з рекомендованою обов'язковою та, по можливості, додатковою літературою, навчитися аргументовано і з пошаною до чужої думки вести дискусію з окремих проблем, виявити творчий підхід до розгляду окремих питань у рефератах. Крім того, студенти повинні оволодіти вмінням використовувати матеріал з історії України при засвоєнні інших предметів соціо-гуманітарного циклу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Для спеціальностей 014 Середня освіта, 111 Математика

113 Прикладна математика:

а) інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

б) загальнонаукових компетентностей (ЗК): Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України (ЗК1); Здатність узагальнювати основні категорії предметної області в контексті загальноісторичного процесу (ЗК2); Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (ЗК3); Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК5); Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК7); Здатність діяти на основі етичних норм (мотивів) (ЗК9); Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК12); Здатність до самоаналізу, самооцінки, самокритичності, самореалізації та самовдосконалення (ЗК14); Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, усвідомлення гендерних проблем (ЗК16).

Для спеціальності 104 Фізика та астрономія:

а) інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з фізики та/або астрономії у професійній діяльності або у процесі подальшого навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів фізики та/або астрономії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальнонаукових компетентностей (К): Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (К02); Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (К03); Здатність бути критичним і самокритичним (К04); Здатність приймати обґрунтовані рішення (К05); Навички міжособистісної взаємодії (К06); Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (К08); Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (К14).

в) спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (К): Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації (К24).

Для спеціальності 105 Прикладна фізика та наноматеріали:

а) інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладної фізики та наноматеріалів, що передбачає застосування теорій та методів фізики, математики та інженерії й характеризується комплексністю та невизначеністю умов

б) загальнонаукових компетентностей (ЗК): Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1); Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК3); Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК6); Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК7); Навички міжособистісної взаємодії (ЗК8); Здатність працювати автономно (ЗК9);

в) спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (СК): Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (СК1); Здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень (СК2).

Для спеціальності 122 Комп'ютерні науки:

а) загальнонаукових компетентностей (ЗК): Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10); Здатність діяти на основі

етичних міркувань (ЗК13); Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14); Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК15).

Для спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія:

а) загальнонаукових компетентностей (КЗН): Базові знання основ філософії, політології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей та уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності (КЗН.01).

Для спеціальності 126 Інформаційні системи та технології:

б) загальнонаукових компетентностей (ЗК): Базові знання основ філософії, політології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей та уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності (ЗК.06).

Для спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

а) інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у галузі автоматизації або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів галузі.

б) загальнонаукових компетентностей (К): Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (К01); К09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (К09);

в) спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (К): Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень (К20).

Очікувані результати навчання:

Для спеціальностей 014 Середня освіта, 111 Математика, 113 Прикладна математика:

Знати загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин (РН 2); Здатність проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками (РН 9); Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України (РН 11); Знати, розуміє і демонструє здатність реалізовувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та необхідності їх використання у соціальній та професійній діяльності. (ПРН 14).

Для спеціальності 104 Фізика та астрономія:

Мати базові навички самостійного навчання: вміти відшуковувати потрібну інформацію в друкованих та електронних джерелах, аналізувати, систематизувати, розуміти, тлумачити та використовувати її для вирішення наукових і прикладних завдань (ПР08); Знати та розуміти необхідність збереження та примноження моральних, культурних та наукових цінностей і досягнень суспільства (ПР19); Знати і розуміти свої громадянські права і обов'язки, як члена вільного демократичного суспільства, мати навички їх реалізації, відстоювання та захисту (ПР20).

Для спеціальності 105 Прикладна фізика та наноматеріали:

Вільно спілкуватися з професійних питань державною та англійською мовами усно та письмово (РН 8).

Для спеціальності 122 Комп'ютерні науки:

Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області (ПР1); Використовувати методи обчислювального інтелекту, машинного навчання, нейромережевої та нечіткої обробки даних, генетичного та еволюційного програмування для розв'язання задач розпізнавання, прогнозування, класифікації, ідентифікації об'єктів керування тощо (ПР4); Володіти навичками представлення здобутків української нації та держави, а також власних професійних (технічних, алгоритмічних, програмних) рішень (рішень команди розробників) під час супроводження продуктів галузі на етапах життєвого циклу в спілкуванні з колегами різних наукових та професійних шкіл (ПР14).

Для спеціальностей 123 Комп'ютерна інженерія, 126 Інформаційні системи та технології:

Уміння використовувати базові знання основ філософії, політології в професійній і соціальній діяльності (ПРН.07).

Для спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології:

:

Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ПР 13); Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм (ПР 14).

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до вивчення історії України. Давня та середньовічна доба (до середини 14 ст.).

Тема 1. Вступ до вивчення історії України. Предмет курсу. Різні підходи до визначення предмету.

Історичні джерела та історична методологія. Види історичних джерел. Писемні джерела, речові джерела, зображальні джерела, усні джерела.

Історіографія історії України: головні віхи. М.С.Грушевський та його праця «Історія України-Русі».

Головні періоди історії України. Загальна характеристика періодів.

Тема 2. Давня історія України. Періодизація. Антропо- і соціогенез. Характеристика окремих періодів. Роль природних чинників у ранній історії людства.

Неолітична революція, її зміст. Трипільська культура та її цивілізаційне значення. Ранньозалізна доба. Праслов'яни. Індіоіранські народи. Кіммерійці, скіфи, сармати.

Давньогрецька колонізація і перетворення території Південної України на частину давньогрецької ойкумени. Понтійська та Римська держави в історії Причорномор'я.

Готи та гуни у Східній Європі. Значення великого переселення народів в історії України.

Тема 3. Давні слов'яни й утворення Київської Русі (Русі-України). Давні слов'яни. Етніміми. Відображення слов'янської історії в археологічних та писемних пам'ятках. Східні слов'яни. Проблема етногенезу українців. Анти і склавини.

Передумови утворення Русі-України (Київської Русі). Теорії стосовно походження держави. Періодизація історії Русі. Політична історія Русі-України.

Діяльність окремих князів від Аскольда до Мстислава Володимировича. Спроби подолати міжусобиці князів. Заповіт Ярослава та тріумвірат Ярославичів. Володимир Мономах в історії Русі-України. Внутрішня та зовнішня політика князів.

Соціально-економічний розвиток Русі-України до доби роздробленості.

Прийняття християнства (988 р.) та значення цієї події для формування нової культури та свідомості.

Тема 4. Русь-Україна в епоху роздробленості. Галицько-Волинське князівство.

Передумови роздробленості Русі-України. Зміст. Утворення окремих князівств на території сучасної України. Роздробленість як одна з передумов успіху монгольської навали. Перша згадка терміну «Україна» в джерелах. Два етапи в розвитку культури Русі-України (Київської Русі).

Галицьке та Волинське князівства. Історія створення, діяльність князів, позиція боярства. Утворення Галицько-Волинського князівства. Історія князівства до середини 14 ст. Роман Мстиславич. Данило Галицький. Монголо-тартари в історії Русі. Європейські впливи. Магдебурзьке право. Галицька митрополія як митрополія «Малої Русі».

Змістовий модуль 2. Україна з середини 14 до кінця 19 ст.

Тема 5. Польсько-литовська доба. Перший період бездержавності. Причини. Властиві риси.

Входження українських земель до складу різних держав: Великого князівства Литовського, Польського королівства, Молдавського господарства, Московського князівства (царства), Кримського ханства, Османської імперії, Угорщини.

Відмінності у становищі різних українських земель. Збереження високого статусу давньоруської культури у Великому князівстві Литовському.

Кревська унія 1385 р. та її наслідки для православних українців. Боротьба Вітовта за незалежність Литви від Польщі та її наслідки для України. Городельська унія 1413 р.

Люблінська унія 1569 р. та утворення Речі Посполитої. Закріплення більшості українських земель за Польщею у складі Речі Посполитої. Позитивні та негативні наслідки. Соціально-економічний розвиток українських земель у 14-першій половині 17 ст. Релігійна ситуація в Україні. Берестейська унія 1596 р. Православна культура. Роль братств у її збереженні.

Тема 6. Українське козацтво до середини 17 ст.

Виникнення українського козацтва. Головні теорії.

Види українського козацтва: населення в прикордонні, реєстрове козацтво, запорозьке козацтво.

Козацтво і засвоєння нових територій.

Запорозьке козацтво: характеристика становища, історичної ролі. Реєстрове козацтво: характеристика становища, історичної ролі.

Перетворення козацтва на значну соціально-політичну силу. Підтримка з боку козаків православ'я.

Козацько-селянські повстання кінця 16-першої половини 17 ст. як передісторія Визвольної війни. Причини. Наслідки.

Тема 7. Національно-визвольна війна в Україні та козацька державність до другої половини 18 ст. Передумови Визвольної війни (революції). Роль особистості у ранньомодерну добу. Богдан Хмельницький. Питання про хронологічні межі війни.

Військові події 1648-1657 рр. Український державотворчий процес. Угоди Б.Хмельницького з Річчю Посполитою та московською державою. Переяславська Рада та Березневі статті 1654 р. та їх історичне значення.

Руїна після Хмельниччини. Її характерні риси. Іван Виговський. Значення укладення Гадяцького трактату з Річчю Посполитою. Польсько-російська боротьба за українські землі. Розкол України у 1663 р.

Лівобережні гетьмани другої половини XVII ст.: відносини з московським урядом та сфера власної політики. Політика правобережних гетьманів до 1676 р.

Закріплення поділу українських земель між Московською державою, Річчю Посполитою та Туреччиною у міжнародному законодавстві другої половини XVII ст.

Лівобережна Гетьманщина у кінці XVII - на початку XVIII ст.: особливості соціально-економічного та політичного становища. Діяльність І.Мазепи. Передумови та укладення союзу з шведським королем Карлом XII. Значення цієї події в історії української державності. Утворення української політичної еміграції. Гетьман Пилип Орлик. Зміст і значення “Пактів та Конституції прав і свобод Війська Запорозького”.

Наступ російського уряду на українську автономію та її ліквідація у другій половині 18 ст.

Особливості умов для соціального, економічного та духовного розвитку українського народу Правобережної України у складі Речі Посполитої. Форми соціального протесту. Гайдамацький рух. Коліївщина 1768 р.

Тема 8. Україна під владою Російської та Австрійської імперій (до кінця XIX ст.)

Російсько-турецькі війни та входження до складу Російської імперії Північного Причорномор'я. Роль українського козацтва. Колонізація Південної України. Нова геополітична ситуація для українських земель внаслідок трьох поділів Речі Посполитої.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у першій половині XIX ст.

Наддніпрянська Україна. Кризові явища у суспільстві і ставлення до них з боку представників різних верств населення. Масонські ложі, декабристський рух.

Кирило-Мефодіївське братство. Головні програмні положення. Характеристика окремих учасників товариства.

Українське національне відродження на Західній Україні. Діяльність “Руської трійці”. Революція 1848-1849 рр. і Західна Україна. Утвердження ідеї єдності всіх українських земель.

Українські землі у другій половині XIX ст. Наддніпрянська Україна. Реформи 60-70-х рр. XIX ст. : передумови, зміст, значення. Зародження громадського руху.

Імперська національна політика у другій половині XIX ст.: негативні наслідки для розвитку української культури та громадського життя.

Західноукраїнські землі. Особливості окремих напрямків українського суспільного руху. Утвердження українофільства.

Поява перших українських політичних партій. Особливості розвитку української культури.

Змістовий модуль 3. Україна у першій половині XX ст.

Тема 9. Початок XX ст. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.

Особливості соціально-економічного та суспільного розвитку на початку XX ст. Продовження процесу створення політичних українських партій. Ревюція 190-1907 рр. в Російській імперії та її значення. Значення революції розвитку національно-культурного життя. Період реакції після придушення революції.

Український рух в Австро-Угорщині – особливості.

Позиція українських партій стосовно ролі Російської імперії в історії України.

Перша світова війна. Українці в складі різних військово-політичних союзів. Українські січові стрільці як національне формування. Особливості діяльності.

Українська революція, 1917-1921 рр. Головні передумови. Вплив Лютневої революції в російській імперії та падіння монархії. Загальна характеристика української революції. Заснування Центральної Ради та її діяльність. Універсали Центральної Ради. Значення перших трьох Універсалів. Вплив на ситуацію в Україні жовтневого перевороту в Росії. Проголошення радянських держав на території України. Обставини появи та історичне значення IV Універсалу Центральної Ради. Визнання незалежності УНР з боку Центральних держав. Брестський мир та його наслідки для України. Реформи та прийняття Конституції УНР.

Тема 10. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.

Державний переворот навесні 1918 р. Українська держава Павла Скоропадського. Головні принципи організації влади, правової системи, соціально-економічного життя. Принцип відновлення приватної власності.

Зусилля гетьмана по розбудові української культури, армії та флоту, розширенню кордонів Української держави.

Еволюція політичної програми П.Скоропадського – від підтримки незалежності України до визнання її майбутньої автономії у федеративній небільшовистській Росії.

Опозиція гетьману. Утворення Директорії та виступ її прибічників проти гетьмана.

Проголошення і умови існування ЗУНР.

Прихід до влади Директорії. Особливості становища України у 1919-1920 рр. Акт Злуки ЗУНР та УНР та його значення. Політичне відродження ідеї соборності України. Польсько-український антибільшовицький союз та питання західноукраїнських земель. Польсько-радянська війна та Ризький мир. Лнія лорда Керзона та кордон по р. Збруч.

Витоки та утвердження більшовицького режиму в Україні.

Тема 11. Україна у 1920-1930-х роках. Західноукраїнські землі (Південна Бессарабія, Хотинщина, Північна Буковина, Східна Галичина, Західна Волинь та ін.). Новий розподіл українських земель. Міжнародні договори, що закріпили входження українських земель до Польщі, Чехословаччини, Румунії.

Реакція представників українського національного руху. Особливості становища українців у Польщі (Другій Речі Посполитій). Залежність становища від партії влади. Українські легальні та нелегальні партії. Різні політичні течії.

Політика асиміляції, польська колонізація Галичини як передумова кризи суспільних відносин. Політика пацифікації з боку польської влади.

Формування нелегальної національної опозиції. Утворення у Відні Організації українських націоналістів (ОУН), 1929 р. Програма, форми діяльності.

Особливості становища українців в Румунії. Політика асиміляції. Різні умови життя українців, в залежності від регіону. Створення національних організацій, культурне життя. Погіршення становища наприкінці 1930-х рр..

Особливості становища українців у Чехословаччині. Підкарпатська Русь. Політична й державна криза Чехословаччини у 1938 р. Проголошення української автономії. Августин Волошин і проголошення незалежності Карпатської України у березні 1939 р..

Тема 12. УСРР-УРСР у 1920-1930-х рр.

УСРР. Воєнний комунізм. Голодомор 1921-1923 рр. Доба НЕПу як тимчасовий відступ більшовиків.

Створення СРСР у 1922 р. та входження УСРР до цієї держави. Проекти створення СРСР. Ставлення в республіці створення СРСР.

Політика коренізації (з 1923 р.) в Україні. Поняття «коренізація». Шляхи проведення цієї політики. Українізація та інші форми коренізації серед національних меншин. Створення національних районів для національних меншин.

Коренізація та її наслідки для розвитку української культури, особливості її розвитку.

Кінець НЕПу. Індустріалізація та її потреби. Хлібозаготівлі як шлях до отримання фінансових засобів до індустріалізації. Колективізація.

Голодомор 1932-1933 рр. Наслідки Голодомору.

Структура політичних репресій. Головні етапи політичних репресій. Ідеологічне підґрунтя репресивної системи. Шахтинська справа. Процес Спілки визволення України. Репресії в армії. Репресії в КП(б)У. Суспільство і репресії. Вплив репресивної системи тоталітарної держави на розвиток культури.

Змістовий модуль 4. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Тема 13. Україна у Другій світовій війні.

Початок Другої світової війни і форми вирішення “українського питання”. Значення таємного протоколу до пакту Молотова-Ріббентропа. Приєднання західноукраїнських земель до СРСР та УРСР.

Початок німецько-радянської війни. Позиція керівників ОУН(б) та ОУН (м). Акт відновлення української держави 30 червня 1941 р. Продовження боротьби за незалежну Україну. Українська головна визвольна рада.

Головні воєнні події 1941-1944 рр. Оборона України. Повна окупація території України. Звільнення України від нацистської окупації. Оборона Одеси 1941 р. Звільнення Одеси 1944 рр.

Окупаційний режим на території України. Адміністративні одиниці. Проблема колабораціонізму. Голокост – знищення євреїв та ромів.

Рух Опору нацизму: структура, напрямки та діяльність. Радянські партизани. Українська Повстанська Армія.

Втрати українського суспільства під час війни. Прямі жертви. Остарбайтери. Депортації. Політичні наслідки війни для України. Внесок українців у перемогу над нацизмом. Закріплення нових західних кордонів за міжнародним законодавством.

Тема 14. Україна у другій половині ХХ ст. Україна у другій половині 40-х – першій половині 60-х рр. ХХ ст. Влада і суспільство на шляху подолання економічної кризи. Причини і наслідки Голодомору 1946-1947 рр. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку західноукраїнських земель у другій половині 40-х – на початку 50-х рр. Соціально-економічна політика періоду М.Хрущова.

Передумови десталінізації, зміст, характер і суспільні наслідки процесу. ХХ з'їзд КПРС та його значення.

Розвиток України у другій половині 60-х – першій половині 80-х рр. ХХ ст. Зміна влади в СРСР. Урядова політика та головні тенденції розвитку соціально-економічної сфери.

Передумови, ідейні засади та форми дисидентського руху. Політичні репресії проти дисидентів. Особливості розвитку культури.

Тема 15 . Україна у добу незалежності. Передумови здобуття незалежності та особливості розвитку самостійної Української держави. Політика “перебудови” в СРСР. Початок нового етапу українського національного відродження.

Етапи і обставини утвердження незалежності України. Політичний розвиток у 90-х рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Фактори формування національної свідомості. Соціально-економічний розвиток незалежної Української держави. Україна в системі міжнародних відносин. Головні тенденції у розвитку культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Вступ до вивчення історії України. Давня та середньовічна доба (до середини XIV ст.).										
Тема 1. Вступ до вивчення історії України.	6	2	1		3					
Тема 2. Давня історія України.	7	2	1		4					
Тема 3. Давні слов'яни й утворення Київської Русі (Русі-України).	7	2	1		4					
Тема 4. Русь-Україна в епоху роздробленості. Галицько-Волинське	7	2	1		4					

князівство.										
Разом за змістовим модулем 1	27	8	4		15					
Змістовий модуль 2. Україна з середини XIV до кінця XIX ст.										
Тема 5. Польсько-литовська доба.	6,5	2	0,5		4					
Тема 6. Українське козацтво до середини 17 ст.	6,5	2	0,5		4					
Тема 7. Національно-визвольна війна в Україні та козацька державність до другої половини 18 ст.	7	2	1		4					
Тема 8. Україна під владою Російської та Австрійської імперій (до кінця XIX ст.)	8	2	2		4					
Разом за змістовим модулем 2	28	8	4		16					
Змістовий модуль 3. Україна у першій половині XX ст.										
Тема 9. Початок XX ст. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.	7	2	1		4					
Тема 10. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.	6	2	1		3					
Тема 11. Україна у 1920-1930-х роках.	6,5	2	0,5		4					
Тема 12. УСРР-УРСР у 1920-1930-х рр.	6,5	2	0,5		4					
Разом за змістовим модулем 3	26	8	3		15					
Змістовий модуль 4. Україна у другій половині XX – на початку XXI ст.										
Тема 13. Україна у Другій світовій війні.	7	2	1		4					
Тема 14. Україна у другій половині	6	2	1		3					

XX ст.									
Тема 15 . Україна у добу незалежності.	6	2	1		3				
Разом за змістовим модулем 4	19	6	3		10				
Усього годин	90	30	14		56				

* – за наявності

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.
6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Давня та середньовічна історія України (до середини IX ст.).	2
2	Історія Русі-України та Галицько-Волинського князівства.	2
3	Україна у XIV- XVII ст.	2
4	Ліквідація українських автономій та другий період «бездержавності». Українські землі у XVIII – на початку XX ст. Становлення модерної нації.	2
5	Українська національно-демократична революція 1917-1920 рр.	2
6	Україна у 1920-1940-х рр.	2
7	Україна у другій половині XX – на початку XXI ст.	2

1. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.

2. Самостійна робота
3.

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Вступ до вивчення історії України / [1] [4] .	3
2	Давня історія України/[1] [3] [4].	4
3	Давні слов'яни й утворення Київської Русі (Русі-України). / [1] [3] [4].	4
4	Русь-Україна в епоху роздробленості. Галицько-Волинське князівство. / [1] [3] [4].	4
5	Польсько-литовська доба. / [1] [3] [4]	4
6	Українське козацтво до середини 17 ст. 1/[1] [3] [4].	4
7	Національно-визвольна війна в Україні та козацька державність до другої половини 18 ст./[1] [2] [3] [4].	4
8	Україна під владою Російської та Австрійської імперій (до кінця XIX ст.) / [1] [3] [4]	4

9	Початок ХХ ст. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр./ [1] [2] [3] [4]	4
10	Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр. / [1] [3] [4]	3
11	Україна у 1920-1930-х роках. / [1] [3] [4]	4
12	УСРР-УРСР у 1920-1930-х рр./[1] [3] [4].	4
13	Україна у Другій світовій війні/[1] [3] [4]	4
14	Україна у другій половині ХХ ст./ [1] [2] [3] [4]	3
15	Україна у добу незалежності/[1] [3] [4]	3
	Разом	56

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій та практичних занять;
- [2] – підготовка конспектів джерел;
- [3] – підготовка тематичних та краєзнавчих рефератів.
- [4] – робота з історичною хронологією.

Передбачається конспектування 1 історичного джерела (за вибором з поданих нижче).

Посилання на тексти історичних джерел:

Конституція Пилипа Орлика, 1710 р.:

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/istoriya/1710.html>

Декларація про державний суверенитет України, 16 липня 1990 р.:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>

I-III Універсали Центральної Ради (розглядаються як одне джерело):

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/universal-1.html>

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/universal-2.html>

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/universal-3.html>

IV Універсал Центральної Ради:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001300-18>

Самостійна робота передбачає також підготовку рефератів. Реферати пропонуються двох типів: тематичний та краєзнавчий.

Вимоги до оформлення реферату: загальний обсяг – 12-15 сс. (для краєзнавчого реферату допускається 10 сс., не враховуючи тести), 12 шрифт, 1,5 інтервала.

У тематичному рефераті має бути Зміст, Вступ (1-2 с.), основна частина, поділена на розділи з назвами (2-3 розділи), Висновки (1 с.), Використані джерела (включно з сайтами Інтернету). Має містити екстракт змісту на 1-2 с.

У краєзнавчому рефераті має бути не менше 15 тестів за змістом реферату. Вони вміщуються наприкінці роботи. Тематика реферату обирається за вибором студента.

Рекомендовані теми тематичних рефератів

1. Походження українського народу.
2. Археологічне вивчення слов'ян на території України у ХІХ ст.
3. Палеолітичні пам'ятки на півдні України.
4. Вікентій Хвойка як археолог.
5. «Повість минулих літ» як історія середньовічної української держави.
6. Давньогрецька цивілізація на території України.
7. Хрещення Київської Русі: передумови, обставини та історичне значення.
8. Християнські храми Київської Русі.
9. Порівняння діяльності князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого.
10. Золота Орда і руські землі.

11. Князь Данило Галицький.
12. Життя народу в княжу добу.
13. Богдан Хмельницький – видатний лідер українського народу XVII ст.
14. Козацький літописець Григорій Грабянка.
15. Перехід української церкви під управління Московського патріархату у другій половині XVII ст.
16. Пилип Орлик як представник української політичної еміграції першої половини XVIII ст.
17. Українське бароко XVII-XVIII ст.
18. Участь українського козацтва в російсько-турецьких війнах XVIII ст.
19. Історія Кримського ханства в XVIII ст.
20. Козацькі Січі XVI-XVIII ст.
21. Православні братства як форма організації міщан і засіб збереження національної та релігійної ідентичності українців.
22. Гійом Левасер де Боплан та його «Опис України» (XVII ст.).
23. І. Котляревський і його «Енеїда».
24. Микола Костомаров як історик та громадській діяч.
25. Історія одеської «Просвіти».
26. Історія одеської української Громади.
27. Політичні погляди М. П. Драгоманова.
28. Повстання на панцернику «Потьомкін».
29. Народники в Одесі.
30. Кінець існування Кримського ханства (1783 р.).
31. Доля останнього кошового отамана Нової Січі П. Калнишевського.
32. Колишні кирило-мефодіївці в Одесі.
33. Данило Телячків як представник західноукраїнського українофільства.
34. Діяльність Галицького та Буковинського сеймів в Австро-Угорщині.
35. Українські вимоги в Державній Думі Російської імперії.
36. Голова Центральної Ради Михайло Грушевський.
37. В. Винниченко: життя і політична діяльність.
38. Культурна політика українських урядів.
39. Політичні партії у Центральній Раді.
40. Політика різних українських урядів стосовно національних меншин.
41. Введення національної грошової одиниці під час Національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
42. Аграрна політика українських урядів під час Національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
43. Голодомор в Україні 1932-1933 р.: причини і наслідки.
44. Організація українських націоналістів: програма та еволюція організаційної структури.
45. Героїчна оборона Одеси.
46. Знищення нацистами єврейського та циганського населення України.
47. Окупаційний режим на території Одещини (Трансїстрія).
48. Боротьба за українську національну державність під час Другої світової війни.
49. Україна під час війни у «Щоденнику» та творі О. Довженка «Перемога».
50. Голодомор 1946-1947 років на півдні України.
51. Розвиток дисидентського самвидаву.
52. Персоналії Президентів незалежної України (на вибір).
53. Політичні партії незалежної України (на вибір).
54. Конституційний процес у незалежній Україні.
55. Європейський напрям зовнішньої інтеграції України.
56. Аварія на Чорнобильській атомній станції та її наслідки.
57. Масова культура в період «перебудови».
58. Розвиток кіномистецтва в незалежній Україні.
59. Розвиток кіномистецтва в УРСР в другій половині XX ст.
60. Соціалізація особистості в радянській та незалежній Україні: порівняльний аналіз.

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ не передбачено.

10. Методи навчання

Завдання навчання полягає у забезпеченні зростання активності та самостійності студентів у процесі отримання знань, у створенні мотивації для засвоєння запропонованого матеріалу, у забезпеченні створення чітких переконань та уявлень стосовно предмету, що вивчається. Для цього використовуються наступні методи:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, коли студенти отримують знання з лекції, учбової та методичної літератури, за допомогою інших засобів у «готовому» вигляді.
2. Репродуктивний метод. До нього відносять застосування вивченого на основі взірця або правила.
3. Метод проблемного викладу. Викладач формулює пізнавальну задачу, а далі, використовуючи систему доказів, порівнюючи різні точки зору та підходи, показує спосіб вирішення поставленого завдання.
4. Частково-пошуковий, або евристичний метод. Він полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у процесі навчання або самостійно сформульованих пізнавальних задач під керівництвом педагога або на основі евристичних програм та вказівок.
5. Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблеми та задач та короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу та проводять іншу роботу пошукового характеру. Створюються передумови для оволодіння методами наукового дослідження.

11. Методи контролю

Для з'ясування ефективності процесу навчання використовуються різні методи контролю, при цьому звертається увага на різні його форми. Ми використовуємо поточний контроль, який призначений для організації самостійної роботи студентів та систематичної перевірки їх знань, та підсумковий контроль, усний та писемний.

Методи контролю: писемні контрольні, усний захист рефератів, усне опитування індивідуальне та фронтальне. Підсумковий контроль у вигляді іспиту.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет історії України.
2. Головні етапи розвитку історіографії історії України.
3. Періодизація історії України.
4. Періодизація давньої історії України. Характеристика окремих етапів.
5. “Неолітична революція”: зміст і форми в межах території України. Трипільська археологічна культура.
6. Іраномовні народи в ранньозалізну добу у Північному Причорномор'ї (кіммерійці, скіфи, сармати).
7. Давньогрецькі колонії у Північному Причорномор'ї: заснування, розвиток та занепад.
8. Слов'яни до утворення держави Київська Русь (Русь-Україна).
9. Проблема заснування Київської Русі (Русі-України) (автохтонна, норманська, хозарська теорії).
10. Політична історія Русі-України від правління Аскольда до Святослава.
11. Доба Володимира Великого та її значення в історії Русі-України.
12. Політична історія Київської Русі (Русі-України) за часів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха.
13. Передумови роздробленості Київської Русі (Русі-України) та загальна характеристика періоду. Встановлення монгольського панування.
14. Особливості соціально-економічного розвитку Київської Русі (Русі-України)..
15. Два етапи у розвитку культури часів Київської Русі (Русі-України).

16. Передумови й обставини заснування Галицько-Волинського князівства.
17. Князь Данило Галицький, його внутрішня і зовнішня політика.
18. Галицько-Волинське князівство у першій половині XIV ст. Утворення Галицької митрополії як митрополії «Малої Русі».
19. Включення українських земель до складу різних європейських держав у XIV ст.
20. Кревська унія 1385 р.: передумови, зміст та значення.
21. Литовські князі і доля українських земель у 14-15 ст. у Великому князівстві Литовському, Руському та Жомоїтському.
22. Передумови, обставини і зміст Люблінської унії XVI ст.
23. Передумови, зміст і значення Брестської церковної унії кінця XVI ст.
24. Виникнення українського козацтва. Види українського козацтва.
25. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої половини 17 ст.
26. Відновлення православної ієрархії в Речі Посполитій: спроба гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного та урядова реформа (1632 р.).
27. Причини та рушійні сили національно-визвольної війни (революції) українського народу XVII ст. Варіанти хронологічних меж війни.
28. Особливості козацької державності за часів визвольної війни XVII ст.
29. Перемоги першого року національно-визвольної війни українського народу XVII ст.
30. Зборівська битва та зміст Зборівської угоди, 1649 р.
31. Битва під Берестечком та Білоцерківський договір 1651 р.
32. Основні битви під час Національно-визвольної війни у 1652-1653 рр.
33. Переяславська рада та зміст “Березневих статей” 1654 р. Причини пошуків Б. Хмельницьким нових союзників проти Польщі (1655-1657рр.).
34. Гетьманування Івана Виговського і Гадяцький трактат 1658 р. Гетьманування Юрія Хмельницького (1659-1663 рр.).
35. Розкол України (Гетьманщини) 1663 р.: обрання правобережного гетьмана Павла Тетері та лівобережного Івана Брюховецького.
36. Гетьманування Петра Дорошенка: особливості зовнішньополітичної орієнтації.
37. Закріплення поділу українських земель між Річчю Посполитою та Росією у міжнародному законодавстві другої половини XVII ст. (Андрусівське перемир’я, Вічний мир).
38. Діяльність лівобережних гетьманів Дем’яна Многогрішного та Івана Самойловича (друга половина 17 ст.).
39. Гетьман Іван Мазепа і його союз з шведським королем Карлом XII.
40. Гетьман в екзилі (еміграції) Пилип Орлик та його «Пакти та Конституції прав і вольностей Війська Запорозького».
41. Ліквідація Російською імперією автономних Гетьманщини та Нової Січі у другій половині 18 ст.
42. Гетьмани та інші уряди на Лівобережній Україні в першій половині XVIII ст. Останній гетьман К.Розумовський.
43. Гайдамацький рух на Правобережжі та події Коліївщини 1768 р.
44. Російсько-турецькі війни та входження до складу Росії північно-причорноморських територій. Доля українських земель в результаті трьох поділів Речі Посполитої.
45. Реформи 1860-70-х рр. XIX ст. у Російській імперії та їх значення в історії України.
46. Декабристський рух і Україна.
47. Обмеження національно-культурних прав українського народу російським урядом у другій половині XIX ст. (Валуєвський циркуляр, Емський указ).
48. Діяльність українських громад у другій половині XIX ст.
49. Національне відродження. Діяльність “Руської трійці” у Галичині в першій половині XIX ст.
50. Національне відродження. Роль Кирило-Мефодіївського товариства.
51. Західноукраїнські землі під час революції в Австрійській імперії у 1848-1849 рр.

52. Виникнення українських політичних партій наприкінці XIX - на початку XX ст. на західноукраїнських землях у складі Австро-Угорщини.
53. Українофіли та москвофіли в західноукраїнських землях у другій половині XIX – на початку XX ст.
54. Виникнення українських політичних партій наприкінці XIX - на початку XX ст. на Наддніпрянській Україні у складі Російської імперії.
55. Український національний рух під час Першої світової війни. Створення перших українізованих частин (Українські Січові Стрільці).
56. Лютнева революція в Росії. Створення та діяльність Центральної Ради.
57. Українська держава Павла Скоропадського.
58. Українська Народна Республіка за часів Директорії.
59. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) . Акт злуки 1919 р. як реалізація ідеї соборності українських етнічних земель.
60. Етапи утвердження радянської влади в Україні у 1917-1920 рр.
61. Вхідження УРСР до складу СРСР.
62. Особливості “нової економічної політики”(НЕПу).
63. Зміст і значення державної політики коренізації (українізації) у 1920-х-на поч. 1930-х рр.
64. Політичні репресії 30-х років XX ст.
65. Колективізація та голодомор 1932-1933 рр.
66. Особливості становища західноукраїнських земель між двома світовими війнами XX ст. Українці в другій Речі Посполитій та Румунії.
67. Особливості становища західноукраїнських земель між двома світовими війнами XX ст. Українці у Чехословаччині.
68. Особливості українського національного руху між двома світовими війнами. Створення Організації Українських Націоналістів (ОУН).
69. Процес приєднання українських етнічних територій до радянської України в роки Другої світової війни та у другій половині 1940-х років.
70. Німецький окупаційний режим під час Другої світової війни.
71. Рух Опору та його структура в Україні під час Другої світової війни.
72. Воєнні дії в Україні в 1941-1944 рр. Оборона та звільнення Одеси.
73. Наслідки Другої світової війни для України.
74. Відбудова народного господарства і трагедія післявоєнного голодомору.
75. XX з'їзд КПРС та його значення. Дисидентський рух в Україні: основні форми і течії.
76. Значення “перебудови”. Виникнення політичних партій в Україні наприкінці 80-х рр. XX ст.
77. Державотворення: Декларація про суверенитет та Акт про незалежність України. Прийняття Конституції України.
78. Особливості соціально-економічного розвитку незалежної України.
79. Особливості внутрішньополітичного розвитку незалежної України.
80. Особливості зовнішньої політики незалежної України.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Модульний контроль 1	Модульний контроль 2	Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4				
12	13	15	15	15	20	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

Котляр Ю.В. та ін. Студент у вузі: Метод. Рекомендації по організації навчальної і самостійної роботи студентів / Ю.В.Котляр, В.Я.Рагулін, Л.І.Шевченко; Ред. Семко Л.І. Миколаїв; О.: ТОВ Від, 2002. 72 с.

Методичні рекомендації до курсу "Історія України": для неспеціальних факультетів / О.А.Бачинська, Т.С. Вінцовський, Т.Г. Гончарук та ін.; відп. ред.: Хмарський В.М.; ОНУ ім. І.І. Мечникова. Іст. фак. Каф. Історії України. О.: Астропринт, 2003. 38 с.

15. Рекомендована література

Основна:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семенов В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова

1. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 2016. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=11051
2. Апанович О.М. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. К., 1993.
3. Баран В.К. Україна: новітня історія (1945-1991 рр.). Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Baran_Volodymyr/Ukraine_novitnia_istoriia_1945-1991_rr/
- a. Бессонова С. С. Религиозные представления скифов. Киев, 1983.
4. Білас І.Г. Репресивно-каральна система в Україні, 1917-1953: У 2 кн. К., 1994.
5. Бунятян К.П. Давнє населення України. Київ: Либідь, 1999.

6. В боротьбі за українську державу: Есеї, спогади, свідчення, документи Другої світової війни. Львів, 1992.
7. Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради. Біографічний довідник. К., 1998.
8. Гайдамацький рух на Україні в XVIII ст.: Зб. Документів. К., 1970.
9. Гамрецький Ю. М. Універсали – визначальні віхи історії Центральної Ради // Український історичний журнал. 1991. № 8, 9.
10. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. К., 1994.
11. Гошуляк І. Велика подія в історії України (До 80-річчя Універсалу Соборності) // Пам'ять століть. 1999. № 1. С. 2-18.
12. Історія Одеси / Колектив авторів. Голов. ред. В.Н.Станко. О., 2002.
13. Історія України в особах: Козаччина. К.: вид-во Україна, 2000.
14. Історія України в особах: XIX-XX ст. К., 1995.
15. Касьянов Г. Україна 1991 – 2007. Нариси новітньої історії. Київ: Наш час, 2007.
16. Киричук Ю.А. Нариси українського національно-визвольного руху 40-50-х рр. XX ст. Львів, 2000.
17. Коваль М.В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). К., 1999.
18. Косик В. Україна і Німеччина у другій світовій війні. -Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993.
19. Котляр М.Ф. Історія України в особах. Давньоруська держава. К., 1996.
20. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. К.: Наукова думка, 1984. 174 с.
21. Кульчицький С.В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.). К., 1999.
22. Марченко М.І. Українська історіографія (з давніх часів до середини XIX ст.) К., 1959.
23. Мисечко А.І. Український рух в Одесі наприкінці XIX- на початку XX ст. (До 100-ліття одеської «Просвіти»). О., 2006.
24. Панашенко В.В. Кримське ханство в XV-XVIII ст. // Український історичний журнал. 1989. № 1.
25. Пугро О. Останній гетьман (Кирило Розумовський) // Київська старовина. 1993. № 2. С. 40-52.
26. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху і культури України. К, 1987.
27. Смолій В. А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький. К., 1993.
28. Солдатенков В.Ф. Українська революція: історичний нарис. К., 1999.
29. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст.: навч. посібник. К., 1996.
30. Толочко О.П., Толочко П.П. Київська Русь. К., 1998.
31. Фрезер Д.Д. Золотая ветвь. Москва, 1980.
32. Чорновіл В. Лихо з розуму (Портрети двадцяти "злочинців"). Львів, 1991.
33. Шевальє П. Історія війни козаків проти Польщі. К., 1993.

16. Електронні інформаційні ресурси

1. Сайт «Ізборник»: www.litopys.org.ua
2. Сайт Інституту історії України національної Академії наук України : www.history.org.ua
3. Джерела з історії України на сайті: www.vostlit.info/

Додатки

Плани практичних (семінарських) занять.

Тема 1. Давня та середньовічна історія України (до середини IX ст.).

1. Вступ до вивчення історії України.
2. Давня історія України: періодизація та коротка характеристика періодів.
3. Неолітична революція.
4. Трипільська культура та її історичне значення.
5. Праслов'яни та їх сусіди в добу бронзи та раннього заліза.
6. Давні слов'яни та інші народи на території Східної Європи у I тисячолітті н.е.

Питання для самостійної роботи:

1. Який давньогрецький бог або герой вважався покровителем давньогрецьких колоній у Північному Причорномор'ї? Де знаходився острів Левка?
2. Представники якої археологічної культури на території України вперше почали використовувати кераміку як будівельний матеріал?
3. Який візантійський автор повідомляє про існування демократії у античності і слов'ян?
4. Де зараз найближче знаходиться копія Збруцького ідолу, знайденого у 1848 р. біля м. Гусятина?

Рекомендовані теми рефератів:

Походження українського народу.

Археологічне вивчення слов'ян на території України у XIX ст.

Палеолітичні пам'ятки на півдні України.

Вікентій Хвойка як археолог.

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семененко В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Бессонова С. С. Религиозные представления скифов. Киев, 1983.
2. Бунятян К.П. Давнє населення України. Київ: Либідь, 1999.
3. Фрезер Д.Д. Золотая ветвь. Москва, 1980.

Тема 2. Історія Русі-України та Галицько-Волинського князівства.

1. Утворення та політична історія Київської Русі.
2. Прийняття християнства та вплив цієї події на становище Київської Русі.
3. Соціально-економічний розвиток Київської Русі.
4. Початок доби роздробленості. Монголо-татарська навала та її значення.
5. Історія Галицько-Волинського князівства.
6. Етапи розвитку культури Русі.

Питання для самостійної роботи:

1. Яких птахів використала, за легендою, княгиня Ольга, щоб помститися древлянам за смерть свого чоловіка?
2. Хто з руських князів попереджав ворогів про свій намір виступити проти них?
3. Якому правителю Галицько-Волинського князівства не сподобався відомий співець Митуса?
4. У якому літописі вміщено легенду про євшан-зілля?
5. У чому полягає різниця між Ізборниками Святослава?

Рекомендовані теми рефератів:

«Повість минулих літ» як історія середньовічної української держави.

Давньогрецька цивілізація на території України.

Хрещення Київської Русі: передумови, обставини та історичне значення.

Християнські храми Київської Русі.

Порівняння діяльності князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого.

Золота Орда і руські землі.

Князь Данило Галицький.

Життя народу в княжу добу.

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>

2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семенов В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Марченко М.І. Українська історіографія (з давніх часів до середини ХІХ ст.) К., 1959.
2. Котляр М.Ф. Історія України в особах. Давньоруська держава. К., 1996.
3. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. К.: Наукова думка, 1984. 174 с.
4. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця ХVІ ст.: навч. посібник. К., 1996.
5. Толочко О.П., Толочко П.П. Київська Русь. К., 1998.

Тема 3. Україна у ХІV- ХVІІ ст.

1. Україна в перший період «бездержавності». Значення Кривської, Люблінської та Берестейської уній.
2. Українське козацтво.
3. Передумови Національно-визвольної війни другої половини 17 ст. Головні військові події.
4. Особливості козацької державності. Гетьманат (Військо Запорозьке).
5. Угоди Хмельницького з Річчю Посполитою, Московською державою. Початок політики полівасалітету. Переяславська рада та «Березневі статті» (1654).
6. Вплив на історію України різних зовнішньополітичних орієнтацій гетьманів у другій половині 17 ст.
7. Новий поділ України у другій половині ХVІІ ст. у міжнародному законодавстві.

Питання для самостійної роботи:

1. Чому сучасні Президенти України мають давати присягу на Пересопницькому Євангелії?
2. Роль Галшки Гулевич в історії православ'я і Києва.
3. Якому відомому гетьманові написав на його погребіння вірші ректор Київської братської школи Кассіан Сакович?
4. Яке з козацьких повстань першої половини ХVІІ ст. знайшло відображення у творчості Т.Г.Шевченка?
5. Який відомий автор ХІХ ст. створив тритомну монографію, присвячену запорозьким козакам?
6. Кому приписують авторство «листа турецькому султанові»?
7. Які теми були головними у творчості українського поета Климентія Зиновієва?

Рекомендовані теми рефератів:

Богдан Хмельницький – видатний лідер українського народу ХVІІ ст.

Козацький літописець Григорій Грабянка.

Перехід української церкви під управління Московського патріархату у другій половині ХVІІ ст.

Пилип Орлик як представник української політичної еміграції першої половини ХVІІІ ст.

Козацькі Січі ХVІ-ХVІІІ ст.

Православні братства як форма організації міщан і засіб збереження національної та релігійної ідентичності українців.

Гійом Левасер де Боплан та його «Опис України» (ХVІІ ст.).

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.

4. Семененко В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В. Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Апанович О.М. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. К., 1993.
2. Гайдамацький рух на Україні в XVIII ст. : Зб. Документів. К., 1970.
3. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. К., 1994.
4. Історія України в особах: Козаччина. К.: вид-во Україна, 2000.
5. Пуτρο О. Останній гетьман (Кирило Розумовський) // Київська старовина. 1993. № 2. С. 40-52.
6. Смолій В.А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький. К., 1993.
7. Шевальє П. Історія війни козаків проти Польщі. К., 1993.

Тема 4. Ліквідація українських автономій та другий період «бездержавності». Українські землі у XVIII – на початку XX ст. Становлення модерної нації.

1. Гетьманат у складі Російської держави (імперії). Діяльність Івана Мазепи та його наступників.
2. Ліквідація особливого устрою Гетьманату, Нової Січі та Слобідської України.
3. Російсько-турецькі війни, поділи Речі Посполитої та наслідки цих подій для України.
4. Суспільна опозиція в імперії та перші етапи розвитку національного руху: рух декабристів в Україні; Кирило-Мефодіївське братство; «Руська трійця».
5. Український національний рух у другій половині XIX – на початку XX ст. Порівняльний аналіз умов розвитку в Російській та Австро-Угорській імперіях.
6. Капіталістична модернізація середини XIX – початку XX ст. Значення реформ в Російській імперії.

Питання для самостійної роботи:

1. Прізвище якого українського гетьмана певною мірою відповідає прізвиську римського імператора Калігули?
2. Син якого гетьмана початку XVIII ст. став генералом-поручником французького короля Людовика XV?
3. У якому русі приймав участь дід Т.Г.Шевченка: у гайдамацькому чи опришківському?
4. Назвіть регіони компактного розміщення болгарських, німецьких та грецьких колоністів на території України.
5. У яку галузь науки, крім історії, зробив значний внесок відомий історик М.О.Максимович?
6. Назвіть дві основні праці одеського історика А.О.Скальковського.
7. Що таке одеське порто-франко?
8. У яку галузь науки зробив свій внесок І. І. Мечников?
9. З яких секцій складалося Наукове товариство ім. Т.Г.Шевченка?
10. Автор першої української опери “Запорожець за Дунаєм”.
11. Якому періоду в історії людства присвятив ґрунтовну працю молодого громадянина Микола Зібер?

Рекомендовані теми рефератів:

Українське бароко XVII - XVIII ст.

Участь українського козацтва в російсько-турецьких війнах XVIII ст.

Історія Кримського ханства в XVIII ст.

І. Котляревський і його «Енеїда».

Микола Костомаров як історик та громадській діяч.

Історія одеської «Просвіти».

Історія одеської української Громади.

Політичні погляди М. П. Драгоманова.

Повстання на панцернику «Потьомкін».

Народники в Одесі.

Кінець існування Кримського ханства (1783 р.).

Доля останнього кошового отамана Нової Січі П. Калнишевського.

Колишні кирило-мефодіївці в Одесі.

Данило Тянчакевич як представник західноукраїнського українофільства.

Діяльність Галицького та Буковинського сеймів в Австро-Угорщині.

Українські вимоги в Державній Думі Російської імперії.

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семененко В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху і культури України. К, 1987.
2. Історія України в особах: ХІХ-ХХ ст. К., 1995.
3. Мисечко А.І. Український рух в Одесі наприкінці ХІХ- на початку ХХ ст. (До 100-ліття одеської «Просвіти»). О., 2006.
4. Панашенко В.В. Кримське ханство в ХV-ХVІІІ ст. // Український історичний журнал. 1989. № 1.

Тема 5. Українська національно-демократична революція 1917-1920 рр.

1. Україна і Перша світова війна.
2. Лютнева революція в Росії. Утворення і діяльність Центральної Ради. Універсали.
3. Прихід до влади П. Скоропадського. Гетьманат.
4. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).
5. Українська Народна Республіка в часи Директорії.
6. Створення українського радянського уряду та процес встановлення радянської влади в Україні.

Питання для самостійної роботи:

1. Яку назву до кінця березня 1917 р. мав Союз автономістів-федералістів?
2. Що таке Румчерод?
3. Скільки країн мали свої представництва в Україні за часів Української держави П.Скоропадського?
4. У яких працях висловили свій погляд на події української революції В.Винниченко та П.Скоропадський?
5. Які Ви можете назвати регіональні радянські республіки?
6. Хто автор зображень на купюрі в 100 карбованців 1917 р.?
7. Що було розташовано навколо тризуба на гербі України часів Центральної Ради?

Рекомендовані теми рефератів:

Голова Центральної Ради Михайло Грушевський.

В. Винниченко: життя і політична діяльність.

Культурна політика українських урядів.

Політичні партії у Центральній Раді.

Політика різних українських урядів стосовно національних меншин.

Введення національної грошової одиниці під час Національно-демократичної революції 1917-1920 рр.

Аграрна політика українських урядів під час Національно-демократичної революції 1917-1920 рр.

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семенов В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради. Біографічний довідник. К., 1998.
2. Гамрецький Ю. М. Універсали – визначальні віхи історії Центральної Ради // Український історичний журнал. 1991. № 8, 9.
3. Гошуляк І. Велика подія в історії України : (До 80-річчя Універсалу Соборності) // Пам'ять століть. 1999. № 1. С. 2-18.
4. Історія України в особах: ХІХ-ХХ ст. К., 1995.
5. Солдатенков В.Ф. Українська революція: історичний нарис. К., 1999.

Тема 6. Україна у 1920-1940-х рр.

4. Українські землі у складі різних держав у 1920-1930-х рр.: порівняльна характеристика становища.
5. Причини Другої світової війни. Включення більшої частини західноукраїнських земель до складу УРСР. Початок політики «радянїзації» у західноукраїнських землях.
6. Воєнні дії в Україні, 1941-1944 рр. Оборона Одеси.
7. Фашистський окупаційний режим та рухи Опору. Діяльність ОУН та Української Повстанської Армії (УПА).
8. Новий територіальний перерозподіл. Вхідження до складу УРСР Закарпаття. Передача за рішенням Ялтинської конференції частини українських земель Польщі.
9. Наслідки Другої світової війни для України.

Питання для самостійної роботи:

1. Обставини загибелі наркома освіти М.Скрипника.
2. Літературні організації 20-х років ХХ ст.
3. Яку церкву очолював митрополит Василь Липківський?
4. Скільки фільмів створив на Одеській кіностудії кінорежисер П.Чардинін?
5. Вкажіть вулиці м. Одеси, названі на честь захисників міста під час Другої світової війни.
6. На якому заводі м. Одеси виробляли танк "НИ"?
7. У яких українських містах були створені німецькі концтабори?
8. Який керівник українських збройних сил під час другої світової війни мав літературний псевдонім?
9. Яку церкву очолював митрополит Йосип Сліпий?

Рекомендовані теми рефератів.

Голод в Україні 1932-1933 р.: причини і наслідки.

Організація українських націоналістів: програма та еволюція організаційної структури.

Героїчна оборона Одеси.

Знищення нацистами єврейського та циганського населення України.

Окупаційний режим на території Одещини (Трансїстрія).

Боротьба за українську національну державність під час Другої світової війни.

Україна під час війни у «Щоденнику» та творі О. Довженка «Перемога».

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002

3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семененко В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Білас І.Г. Репресивно-каральна система в Україні, 1917-1953: У 2 кн. К., 1994.
2. В боротьбі за українську державу: Есеї, спогади, свідчення, документи Другої світової війни. Львів, 1992.
3. Історія Одеси / Колектив авторів. Голов. ред. В.Н.Станко. О., 2002.
4. Киричук Ю.А. Нариси українського національно-визвольного руху 40-50-х рр. ХХ ст. Львів, 2000.
5. Коваль М.В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). К., 1999.
6. Косик В. Україна і Німеччина у другій світовій війні. -Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993.
7. Кульчицький С.В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.). К., 1999.

Тема 7. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

1. Відбудова народного господарства (друга половина 40-х – перша половина 50-х рр.). Голодомор 1946-1947 рр.
2. Соціально-економічні та політичні перетворення у західноукраїнських землях. Повстанський рух УПА.
3. Значення ХХ з'їзду КПРС. Розвиток дисидентського руху в Україні: форми, напрямки, персоналії. Нова хвиля політичних репресій.
4. «Перебудова»: ідеологічні, соціально-економічні та міжнародні аспекти.
5. Передумови та проголошення незалежності України.
6. Особливості розвитку незалежної України.

Питання для самостійної роботи:

1. Внаслідок яких заходів міжнародного та внутрішньополітичного характеру зменшилася кількість етнічних українців та поляків у прикордонних районах Польщі та УРСР?
2. Для відбудови якого господарського об'єкту необхідно було розібрати 240 тис. м кубічних підірваного бетону та залізобетону, демонтувати 26 т устаткування та металоконструкцій, а потім заново вкласти в споруди 164 м кубічних бетону, змонтувати 30 тис. т металоконструкцій?
3. Що вирощували передовики виробництва в галузі сільського господарства М. Озерний, О. Хобта, С. Вишпак?
4. Коли почалося видання багатотомної “Енциклопедії українознавства”?
5. Яким поетам-шістдесятникам належать збірки “Проміння землі”, “Тиша і грім”, “Мандрівки серця”?
6. Який науковий заклад очолював математик В.Глушков?
7. За яку свою статтю видатний український історик М.Брайчевський 6 років не міг працювати за своїм фахом?
8. Яким чином вдалося у 1969 р. здійснити неможливе у звичайних умовах зварювання алюмінію, титану і нержавіючої сталі?
9. Скільки томів нараховує видання “Історія міст і сіл УРСР”? У якому томі вміщено матеріал про Одеську область?
10. Твір якого відомого українського автора характеризувався сучасниками як “роман-набат”?
11. Коли було легалізовано УГКЦ?
12. На честь якої події було створено “живий ланцюг” Львів-Київ у січні 1990 р.?
13. Через скільки років після Естонії ВРУ прийняла Декларацію про суверенитет?
14. Загальна кількість населення, національний склад і кількість найбільших трьох національних меншин за переписом 2001 р.

Рекомендовані теми рефератів:

Голодомор 1946-1947 років на півдні України.
 Розвиток дисидентського самвидаву.
 Персоналії Президентів незалежної України (на вибір).
 Політичні партії незалежної України (на вибір).
 Конституційний процес у незалежній Україні.
 Європейський напрям зовнішньої інтеграції України.
 Аварія на Чорнобильській атомній станції та її наслідки.
 Масова культура в період «перебудови».
 Розвиток кіномистецтва в незалежній Україні.
 Розвиток кіномистецтва в УРСР в другій половині ХХ ст.
 Соціалізація особистості в радянській та незалежній Україні: порівняльний аналіз.

Основна література:

1. Енциклопедія історії України: У 10 т. К.: Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
2. Бойко О. Д. Історія України: посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2002
3. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. 2-е вид., зі змінами. Львів, 1998.
4. Семенов В.И., Радченко Л.А. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999.
5. Історія України: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Баран та ін. Львів: Світ, 2003.
6. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>

Додаткова література:

1. Касьянов Г. Україна 1991 – 2007. Нариси новітньої історії. Київ: Наш час, 2007.
2. Чорновіл В. Лихо з розуму (Портрети двадцяти "злочинців"). Львів, 1991.
3. Киричук Ю.А. Нариси українського національно-визвольного руху 40-50-х рр. ХХ ст. Львів, 2000.
4. Білас І.Г. Репресивно-каральна система в Україні, 1917-1953: У 2 кн. К., 1994.
5. Баран В.К. Україна: новітня історія (1945-1991 рр.). Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Baran_Volodymyr/Ukraine_novitnia_istoriia_1945-1991_r_r/
6. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 2016. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=11051

Вимоги до оформлення реферату:

Титульний аркуш:

Міністерство освіти і науки України
 Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
 ФМФІТ

«Тема реферату»

Реферат з історії України

Виконано: студентом
 (студенткою) І курсу

Одеса, 2017

Приклади тестів

1. Приведіть у відповідність українські території та країни, куди вони відійшли за Вічним миром між Російською державою та річчю Посполитою 1686 р.: 1) Річ Посполита; 2) Московська держава; А) Запорозька Січ; б) Лівобережна Україна; в) значна частина Правобережної України.
2. Який з українських гетьманів уклав антимосковську угоду зі шведським королем Карлом XII:
1) Б.Хмельницький; 2) І.Мазепа; 3) К.Розумовський; 4) Д.Апостол.
3. В яких роках існувала Нова Січ на р. Підпільній: 1) 1648-1709; 2) 1734-1775; 3) 1830-1865; 4) 1553-1556.
4. До складу якої держави входила українська автономія, відома під назвою Гетьманщина: 1) Речі Посполитої; 2) Австрійської імперії; 3) Російської імперії; 4) Османської імперії.
5. У якому році відбулися події, відомі як “Коліїщина”? : 1) 1725; 2) 1789; 3) 1768; 4) 1787.
6. Гайдамацький рух розвивався найактивніше: 1) на Правобережній Україні в складі Речі Посполитої; 2) на Лівобережній Україні у складі Російської держави; 3) в Слобідській Україні; 4) в Південній Україні.
7. До якої країни увійшли окремі українські регіони у другій половині XVIII ст.: 1) Правобережна Україна; 2) Східна Галичина; 3) Північна Буковина; 4) Південна Україна.
А) Австрійська імперія; б) Російська імперія.
8. “Національне українське відродження” – це термін, що стосується: а) розвитку українського мистецтва у середні віки; б) розвитку українсько національної самосвідомості в XIX ст.; в) відбудови української економіки після Руїни другої половини XVII ст.
9. В якій частині України українське суспільство довгий час було розділене на москвофілів, русофілів та народовців (українофілів): а) в західноукраїнських землях; б) на Правобережній Україні; в) на Лівобережній Україні.